

Konkurs Przedmiotowy z Geografii

dla uczniów szkół podstawowych województwa kujawsko – pomorskiego

Etap wojewódzki – 4 marca 2024 r.

Kod ucznia: _____

Instrukcja dla ucznia

Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu powyżej swój kod ustalony przez Komisję Konkursową.
Nie wpisuj swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój zestaw jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy zawiera **12 stron i składa się z 25 zadań**. Jeżeli zauważysz jakiegokolwiek braki lub błędy w druku zgłoś ten fakt szkolnej komisji konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia zadań.
4. Odpowiedzi zapisuj długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem.
5. Dbaj o czytelność pisma.
6. Nie używaj korektora. Jeżeli się pomylisz, błędną odpowiedź otocz kółkiem i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
7. W trakcie konkursu obowiązuje zakaz korzystania z urządzeń telekomunikacyjnych.
8. Całkowity czas na wykonanie testu wynosi **90 minut**. **Po zapoznaniu się z instrukcją zostanie podany faktyczny czas rozpoczęcia i zakończenia pracy z arkuszem.**
9. Przy każdym zadaniu podano liczbę punktów, którą można uzyskać.

Zadanie 1. (0 – 12 p.)

Na przedstawionej grafice rozpoznaj kontynenty oznaczone cyframi 1 - 6.



A – Na przedstawionej grafice brakuje jednego kontynentu. Zapisz jego pełną nazwę i podaj jedną cechę przyrodniczą i jedną cechę społeczno-ekonomiczną, która wyróżnia go spośród wszystkich kontynentów.

Odpowiedź: nazwa -

cecha przyrodnicza -

.....

cecha społeczno-ekonomiczna -

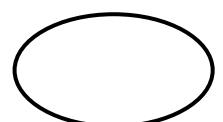
.....

B – Skreśl odpowiednią część pogrubionego tekstu tak, aby zdania były prawdziwe.

Kontynenty przedstawione na grafice zostały uporządkowane (ponumerowane) według malejącej **liczby ludności / powierzchni**. Symetrycznie względem równika położony jest kontynent oznaczony cyfrą **2 / 4**. Najbardziej rozwiniętą linię brzegową ma kontynent oznaczony cyfrą **3 / 4**, a największe kontrasty geograficzne przypisuje się kontynentowi oznaczonemu cyfrą **1 / 6**.

C – Połącz w pary obiekty geograficzne z kontynentem, na którym się znajdują, do nazwy dopisz odpowiednią cyfrę z przedstawionej grafiki.

Altaj	Appalachy	Apeniny	Atakama	Atlas



Zadanie 2. (0 – 1 p.)

Wybierz odpowiedź.

Jeżeli powierzchnia najmniejszego kontynentu wynosi ok. 9 mln km² to na mapie w skali 1: 300 000 000 powinna wynosić ona około:

A – 1 cm²,

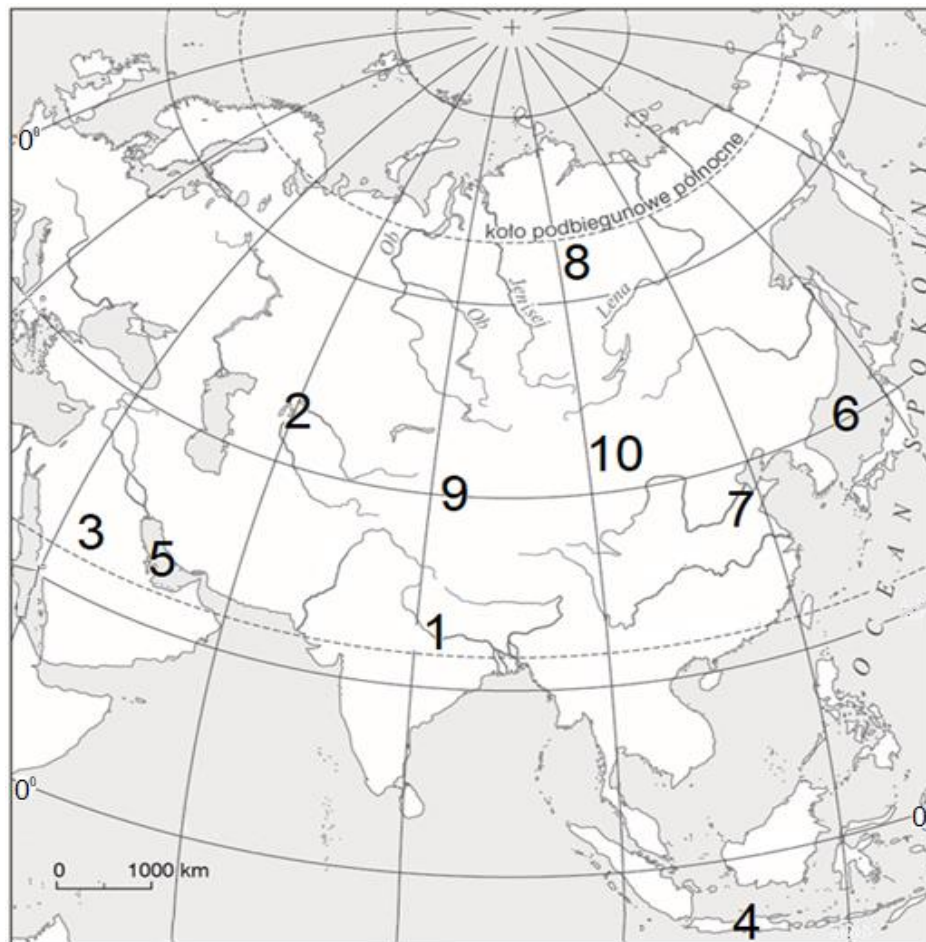
B – 3 cm²,

C – 10 cm²

Zadanie 3. (0 – 10 p.)

Rozpoznaj obiekty geograficzne zaznaczone na mapie cyframi 1 – 10.

Uzupełnij luki w zapisach nazwami własnymi.



1. Rzeka	2. Jezioro	3. Półwysep	4. Wyspa	5. Zatoka
6. Morze	7. Nizina	8. Wyżyna	9. Kotlina	10. Pustynia

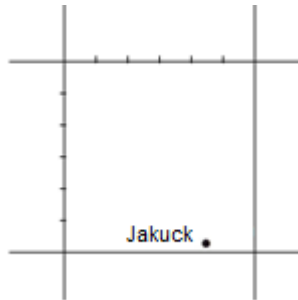
Zadanie 4. (0 – 3 p.)

Na podstawie współrzędnych geograficznych najzimniejszego miasta świata wykonaj polecenia.



Jakuck - 62°02'N, 129°44' E

A – Opisz oczko siatki kartograficznej wartościami dwóch południków i dwóch równoleżników.



B – Korzystając z mapy do zadania 3. odczytaj i zapisz nazwę rzeki, nad którą leży Jakuck.

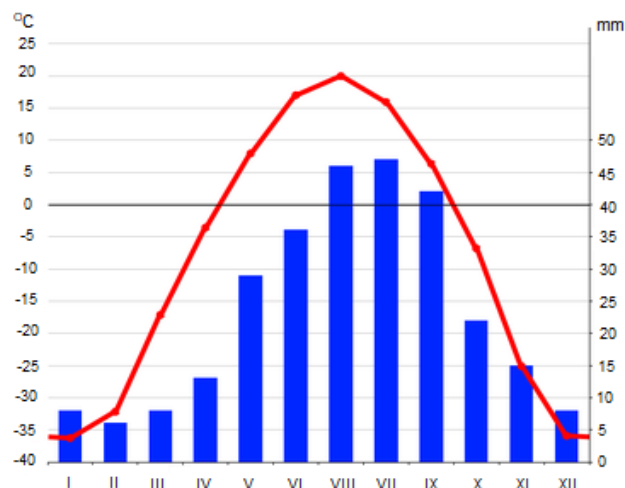
Odpowiedź:

Zadanie 5. (0 – 2 p.)

Na podstawie klimatogramu oblicz roczną amplitudę temperatury powietrza w Jakucku.

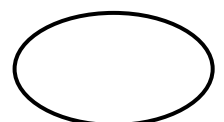


Na podstawie: www.google.pl/search?q=jakuck+klimatogram



Obliczenia:

Odpowiedź:



Zadanie 6. (0 – 8 p.)

Zdjęcia A – D przedstawiają wybrane przyrodnicze atrakcje turystyczne w Europie.

Źródło: Internet, Grafika



A



B



C



D

A – Podpisz zdjęcia nazwami przedstawionych form lub zjawisk.

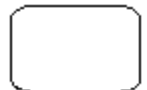
Odpowiedź: zdjęcie A -
 zdjęcie B -
 zdjęcie C -
 zdjęcie D -

B – Oceń poniższe informacje dotyczące występowania form lub zjawisk przedstawionych na zdjęciach A – D na terytorium Europy. Wybierz prawda lub fałsz.

Atrakcja przedstawiona na zdjęciu A występuje tylko na Islandii.	Prawda	Fałsz
Atrakcja przedstawiona na zdjęciu B występuje tylko na wyspach.	Prawda	Fałsz
Atrakcja przedstawiona na zdjęciu C występuje tylko w Alpach.	Prawda	Fałsz
Atrakcja przedstawiona na zdjęciu D występuje tylko w Norwegii.	Prawda	Fałsz

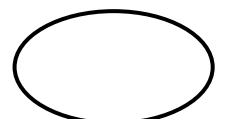
Zadanie 7. (0 – 3 p.)

Oblicz, która godzina czasu słonecznego jest w stolicy Islandii (Reykjavik - 64°N, 22°W), jeżeli w Bydgoszczy (53°N, 18°E), jest południe słoneczne.



Obliczenia:

Odpowiedź:



Zadanie 8. (0 – 6 p.)

Literami A – C oznaczono sylwetki wybranych państw europejskich położonych na półwyspach. Zapisz nazwy państw i ich stolic.



A



B



C

A -, stolica

B -, stolica

C -, stolica

Zadanie 9. (0 – 3 p.)

Zdjęcie przedstawia osobliwość flory i fauny w Australii. Uzupełnij zdania. Wpisz właściwe określenia wybrane spośród podanych w nawiasach.



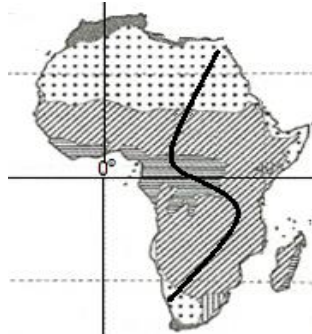
<https://www.istockphoto.com/pl/search/2/image?istockcollectio>

Rośliny i zwierzęta, które można spotkać tylko w jednym regionie świata, są nazywane (reliktami / endemitami) Przedstawiony na zdjęciu (torbacznik / niedźwiedź) żyje na drzewach i żywi się liśćmi (bambusa / eukaliptusa)

Zadanie 10. (0 – 4 p.)

Na mapie formacji roślinnych zaznaczono trasę wyprawy przez Afrykę.

Skreśl odpowiednią część pogrubionego tekstu tak, aby zdania poprawnie opisywały część wyznaczonej trasy.



Na podstawie: Pomysły na lekcje 6,
Nowa Era, Warszawa 2014

Wyprawa rozpocznie się w grudniu na Pustyni Namib. Opady są tam niewielkie, ponieważ wzdłuż wybrzeża płynie **ciepły / zimny** prąd morski. Następnie trasa przebiegać będzie przez sawannę w czasie pory **deszczowej / suchej**. Na sawannie należy spodziewać się pasatu, wiatru stałego wiejącego z **południowego- wschodu / południowego- zachodu**. Pod koniec lutego uczestnicy wyprawy przekroczą równik w Kotlinie **Konga / Czadu**.

Zadanie 11. (0 – 3 p.)

Wybierz odpowiedzi.

- Do naturalnych żywiołów, które nawiedzają Wyspy Japońskie nie zaliczymy:
A – tajfunów, B – tornad, C – tsunami, D – trzęsień ziemi.
- Do naturalnych żywiołów, które nawiedzają Niziny Wewnętrzne w USA nie zaliczymy:
A – huraganów, B – tornad, C – powodzi, D – trzęsień ziemi.
- Do naturalnych żywiołów, które nawiedzają strefę Sahelu nie zaliczymy:
A – tsunami, B – suszy, C – szarańczy, D – burz piaskowych.

Zadanie 12. (0 – 6 p.)

Wybranim cechom rolnictwa w Afryce przypisano litery A - F. Przyporządkuj cechy do odpowiedniego typu rolnictwa, zakreśl odpowiednie litery.

- | | |
|---------------------------------|---|
| A – monokultura upraw | D – przeznaczenie produkcji na eksport |
| B – pozostawianie pól odłogiem | E – produkcja żywności na własne potrzeby |
| C – uprawa roślin jednorocznych | F – wielkoobszarowe gospodarstwa rolne |

Cechy rolnictwa żarowo-odłogowego	A / B / C / D / E / F
Cechy rolnictwa plantacyjnego	A / B / C / D / E / F

Zadanie 13. (0 – 4 p.)

Skreśl odpowiednią część pogrubionego tekstu tak, aby zdania były prawdziwe.

Największe i najstarsze megalopolis na obszarze Ameryki Północnej znajduje się na **wschodnim / zachodnim** wybrzeżu. Jest ono określane jako **BosWash / ChiPitts**. Megalopolis wyróżnia się **dużą / małą** gęstością zaludnienia oraz **wysoką / niską** zabudową w centrum miast.

Zadanie 14. (0 – 2 p.)

Uzupełnij zdania. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

Wielkimi miastami położonymi na wybrzeżu Ameryki Południowej są Rio de Janeiro i **A / B**. Duży napływ ludności do tych miast i brak pracy powodują rozrastanie się biednych dzielnic nazywanych **C / D**.

- A. São Paulo
- B. Meksyk
- C. fawelami
- D. megamiastami

Zadanie 15. (0 – 2 p.)

Zaznacz wszystkie zdania, które opisują Dolinę Krzemową.

- A – Technopolia, która rozwinęła się w oparciu o bogate złoża krzemu.
- B – Mieszczą się tam siedziby znanych firm, m.in. Google i Facebook.
- C – Ośrodek ma słabą infrastrukturę komunikacyjną.
- D – Rozwijają się tam głównie tradycyjne działy przemysłu.
- E – Ważnym czynnikiem rozwoju był dostęp do wysoko wykwalifikowanych pracowników.

Zadanie 16. (0 – 4 p.)

Skreśl odpowiednią część pogrubionego tekstu tak, aby poniższe zdania były prawdziwe.

Najwięcej podróżnych obsługują porty morskie w Gdyni i w **Świnoujściu / Szczecinie**. Port w Gdyni specjalizuje się także w przeladunku towarów **drobnicowych / masowych** przewożonych w kontenerach. W Świnoujściu zbudowano nowoczesne zbiorniki do odbioru **gazu ziemnego / ropy naftowej**. Port w Gdańsku jest przystosowany do odbioru dużych ilości **gazu ziemnego / ropy naftowej**.

Zadanie 17. (0 – 3 p.)

Na mapie zaznaczono obszar występowania jednego typu gleb, które są zaliczane do gleb najżyźniejszych. Obok umieszczono profile glebowe oznaczone cyframi 1 - 3.



Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A, B lub C i jej rozwinięcie a, b lub c oraz 1, 2 lub 3.

Na podstawie: *Atlas geograficzny. Polska, kontynenty, świat*, Wrocław 2005.

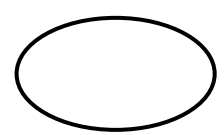
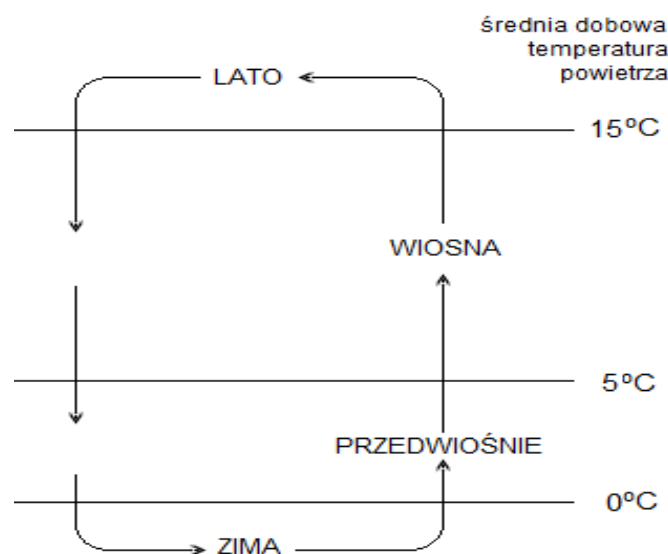
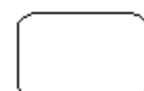
Na podstawie: <https://geografia24.pl/>

Mapa przedstawia rozmieszczenie

A	rędzin,	które wykształciły się na	a	lessach,	przedstawiono je na profilu	1
B	mad,		b	osadach rzecznych,		2
C	bielic,		c	glinach morenowych,		3

Zadanie 18. (0 – 2 p.)

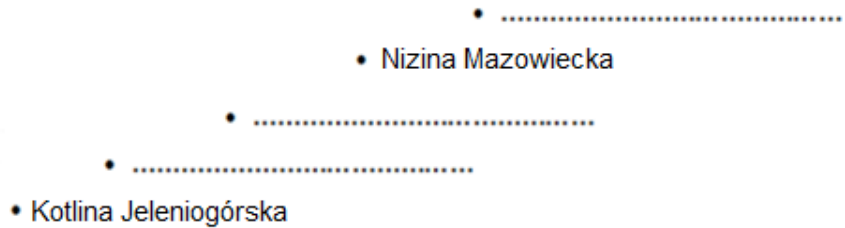
Uzupełnij schemat nazwami dwóch klimatycznych pór roku w Polsce, wyznaczanych na podstawie średniej dobowej wartości temperatury powietrza.



Zadanie 19. (0 – 3 p.)

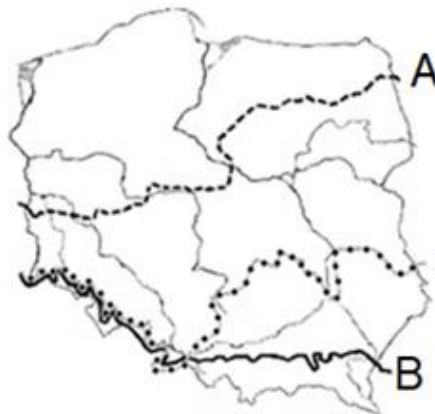
Z podanych nazw krain geograficznych wybierz trzy i uzupełnij schemat tak, aby krainy geograficzne były uporządkowane wzdłuż wyróżnionej na mapie linii.

Krainy geograficzne: Nizina Południowowielkopolska, Nizina Północnopodlaska, Nizina Śląska, Pojezierze Wielkopolskie, Polesie Lubelskie.



Zadanie 20. (0 – 5 p.)

Na mapie zaznaczono zasięgi trzech zlodowaceń plejstoceniowych, zasięg najstarszego i najmłodszego zlodowacenia oznaczono literami A i B. Uzupełnij luki w tekście.



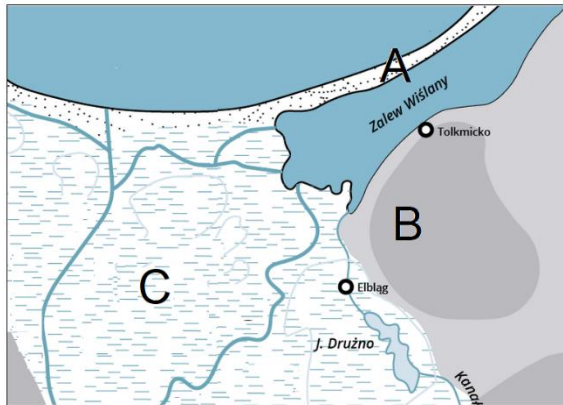
Na podstawie: M. Chrapecki, M. Dudaczyk,
Geografia, Operon, Gdynia 2010

Zlodowacenie środkowopolskie (Odry)

Lądolód, który powstał na Półwyspie co najmniej trzy
(nazwa półwyspu)
razy nasuwał się na obszar Polski. Zasięg najmłodszego zlodowacenia oznaczono literą
(A lub B)
Najlepiej zachowana rzeźba polodowcowa występuje w pasie
(nazwa pasa rzeźby)
Na obszarze objętym zlodowaceniem starszym niż zlodowacenie
(nazwa zlodowacenia)
rzeźba polodowcowa została znacznie przeobrażona i jest określana jako staroglacjalna.
W czasie zlodowaceń plejstoceniowych w Tatrach i utworzyły
(nazwa pasma górskiego)
się lodowce górskie.

Zadanie 21. (0 – 6 p.)

Na mapie pochodzenia rzeźby okolic ujścia Wisły i Zalewu Wiślanego wybrane obszary oznaczono literami A – C.



Na podstawie: <https://zpe.gov.pl/b/rzezba-pobrzeza-baltyku/>



A – Do każdej informacji przyporządkuj jeden z wyróżnionych obszarów.

Obszar, który powstał w wyniku budującej działalności	rzeki.	A / B / C
	łądolodu skandynawskiego.	A / B / C
	fal morskich i prądów przybrzeżnych.	A / B / C

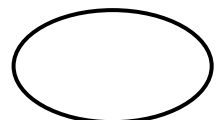
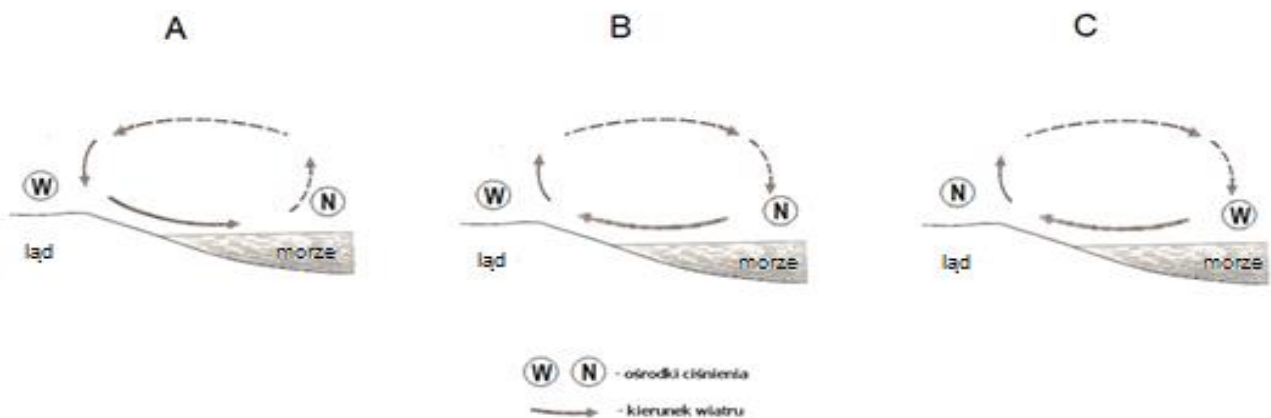
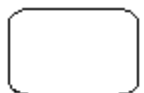
B – Skreśl odpowiednią część pogrubionego tekstu tak, aby poniższe zdania były prawdziwe.

Drużno należy do jezior **deltowych / sztucznych**. Jest jeziorem **głębokim / płytkim**.

W jego najbliższym otoczeniu (do 10 km) znajdują się **depresje / wydmy**.

Zadanie 22. (0 – 1 p.)

Wybierz odpowiedź. Który z rysunków A – C przedstawia warunki powstawania i kierunek bryzy dziennej?



Zadanie 23. (0 – 3 p.)

Wybranim atrakcjom turystycznym w Polsce przypisano litery A - H. Wskaż atrakcje, które znajdują się w podanych krainach geograficznych, zakreśl odpowiednią literę.

- | | |
|--------------------------------------|--|
| A – Labirynt Błędne Skały | E – Szlak Orlich Gniazd |
| B – Jaskinie w Dolinie Kościeliskiej | F – Wielka Siklawa i Wodogrzmoty Mickiewicza |
| C – Tarnica i Połonina Caryńska | G – Jezioro Gardno i Jamno |
| D – Pochylnie na Kanale Elbląskim | H – Wąwóz Królowej Jadwigi w Sandomierzu |

Bieszczady	A / B / C / D / E / F / G / H
Pojezierze Mazurskie	A / B / C / D / E / F / G / H
Wyżyna Krakowsko-Częstochowska	A / B / C / D / E / F / G / H

Zadanie 24. (0 – 1 p.)

Jednym z obiektów znajdujących się na Liście Światowego Dziedzictwa Przyrodniczego i Kulturowego UNESCO jest historyczne centrum miasta, odbudowane po całkowitym zniszczeniu w czasie II wojny światowej.

Wybierz odpowiedź. Przedstawiony opis dotyczy starego miasta:

- A – w Gdańsku, B – w Toruniu, C – w Warszawie, D – we Wrocławiu.

Zadanie 25. (0 – 3 p.)

Zdjęcia 1 - 4 przedstawiają atrakcje turystyczne polskiego wybrzeża. Ułóż je w kolejności od najdalej położonych na zachód do najdalej wysuniętych na wschód. Uzupełnij luki odpowiednimi numerami zdjęć.



zachód

		3	
--	--	---	--

wschód

Brudnopis